

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/52315,Wieczor-poswiecony-nestorowi-polskiego-Londynu-Zbigniewowi-S-Siemaszce-Londyn-15.html>
26.04.2024, 10:50

Wieczór poświęcony nestorowi „polskiego” Londynu Zbigniewowi S. Siemaszce - Londyn, 15 maja 2018

We wtorek 15 maja 2018 r. w siedzibie Ambasady RP w Londynie odbyło się spotkanie poświęcone nestorowi „polskiego” Londynu Zbigniewowi S. Siemaszce z okazji zbliżających się 95. urodzin. Goście wieczoru wysłuchali wykładu Zbigniewa S. Siemaszki pt. „Do Niepodległości przed 11 Listopada 1918 r.”, po którym prof. Marek Kornat z Instytutu Historii PAN w Warszawie wygłosił laudację na cześć czcigodnego jubilata.

Wieczór otworzył Ambasador RP w Londynie prof. Arkady Rzegocki, który podziękował Zbigniewowi S. Siemaszce za niezłomne trwanie w prawdzie, czasami trudnej i bolesnej, za

liczne artykuły i wydane książki poświęcone polskiej historii. Podkreślił, iż Zbigniew S. Siemaszko dzięki swojej postawie, dokonaniom, karcie życiowej stanowi pomost pomiędzy II Rzeczpospolitą a obecną Polską.

Z kolei prof. Marek Kornat przypomniał życiorys jubilata, podkreślając, że jest potomkiem Rzeczypospolitej wielonarodowej, wielokulturowej. Stwierdził m.in.: „Jest jednym z najbardziej zasłużonych

Wieczór poświęcony nestorowi „polskiego” Londynu Zbigniewowi S. Siemaszce. Od lewej: Zbigniew S. Siemaszko i dr Małgorzata Ptasińska

Wieczór poświęcony nestorowi „polskiego” Londynu Zbigniewowi S. Siemaszce. Od lewej: prof. Marek Kornat, Zbigniew S. Siemaszko i prof. Arkady Rzegocki

Wieczór poświęcony nestorowi „polskiego” Londynu Zbigniewowi S. Siemaszce

pisarzy historycznych na polskim uchodźstwie ostatnich dziesięcioleci. Jego publicystyka historyczna ma duże walory poznawcze, a największą jej wartością jest podążanie autora pod prąd ogólnych wyobrażeń i mitów. Przez wiele lat Zbigniew Siemaszko gościł na łamach »Zeszytów Historycznych« Jerzego Giedroycia jako jeden z najczęściej piszących autorów i do świadomości historyków mojego pokolenia docierał głównie w ten sposób. Z upodobaniem podejmował najtrudniejsze zagadnienia II wojny światowej, która dla nas, Polaków, przyniosła klęskę w zwycięstwie, jak napisał ambasador Jan Ciechanowski. Przede wszystkim problematyka stosunków polsko-sowieckich podczas ostatniej wojny zajmowała uwagę Zbigniewa Siemaszki. Stworzył na tym polu ważne prace – takie jak *Narodowe Siły Zbrojne* (1982), *W sowieckim osaczeniu* (1991) czy *Działalność generała Tatara (1943–1949)* (2004). W ten nurt wpisuje się również studium biograficzne o dowódcy Armii Polskiej w ZSRR *Generał Anders w latach 1892–1942* (2012)".

Wieczór został zorganizowany wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej w ramach Centralnego projektu Badawczego BBH IPN „Polska emigracja niepodległościowa 1945-1990”.

Zbigniew Sebastian Siemaszko urodził się 23 października 1923 roku w Lachowszczyźnie, wsi w powiecie święciańskim województwa wileńskiego II Rzeczypospolitej, w zubożałej rodzinie ziemiańskiej. Uczęszczał do Gimnazjum Jezuitów w Wilnie. W 1940 został deportowany do Kazachstanu. Po zawarciu układu Sikorski-Majski wstąpił do Armii Polskiej w ZSRS gen. Władysława Andersa. Został przydzielony do 10 Dywizji Piechoty, wraz z wojskiem został ewakuowany do Persji. Przebywał w Iraku, Palestynie i Południowej Afryce, po czym drogą wokół Afryki dotarł do Wielkiej Brytanii w kwietniu 1943 roku. Tam został przeniesiony do ośrodka szkoleniowego „cichociemnych” łącznościowców w Szkocji, gdzie został podchorążym. Ostatecznie nie został wysłany do kraju i od lipca 1944 roku do zakończenia wojny pełnił funkcję radiotelegrafisty w Batalionie Łączności Sztabu Naczelnego Wodza, Kompanii Radiotelegraficznej pod Londynem. Po wojnie wstąpił do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia. W

marcu 1947 roku zdał maturę w polskim gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Glasgow. Został zdemobilizowany w styczniu 1948 roku. Studiował elektronikę w Polish University College i na Uniwersytecie Londyńskim. Pracował w przemyśle brytyjskim, w przedsiębiorstwach zajmujących się elektroniką, m.in. w British Communication Corporation. Specjalizował się w dziedzinie niezawodności działania sprzętu elektronicznego w zastosowaniu wojskowym, na ten temat ogłosił kilka artykułów.